

Dynamika podnikání v Česku pohledem statistiky

Michal Čigáš

Ředitel odboru statistických registrů

Tisková konference

19. 2. 2026, Praha

Úvod do statistiky životního cyklu podniků I.

Cíle

- Poskytuje informace o dynamice podnikatelského prostředí
- Zachycuje důležité události životního cyklu podniků
- Sleduje dopady na zaměstnanost

Výstupy

- Data a ukazatele o vzniku podniků
- Data a ukazatele o přežívání (životaschopnosti) nově vzniklých podniků
- Data a ukazatele o zániku podniků

Sledované entity

- Podniky (celá populace)
- Podniky – zaměstnavatelé
- Rychle rostoucí podniky

Úvod do statistiky životního cyklu podniků II.

Legislativa

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152 ze dne 27. listopadu 2019 o evropských podnikových statistikách
- Jednotná metodika (Manuál Eurostatu a OECD) – vysoká mezinárodní srovnatelnost

Zdroje dat

- Registr ekonomických subjektů bez speciálního statistického šetření
- Využívání administrativních zdrojů dat (pojištěnci, daňová přiznání)
- Existující statistická šetření (např. SBS = Structural Business Statistics)
- Zjišťování z dostupných informací (detekování reálných vzniků a zániků)

Činnosti

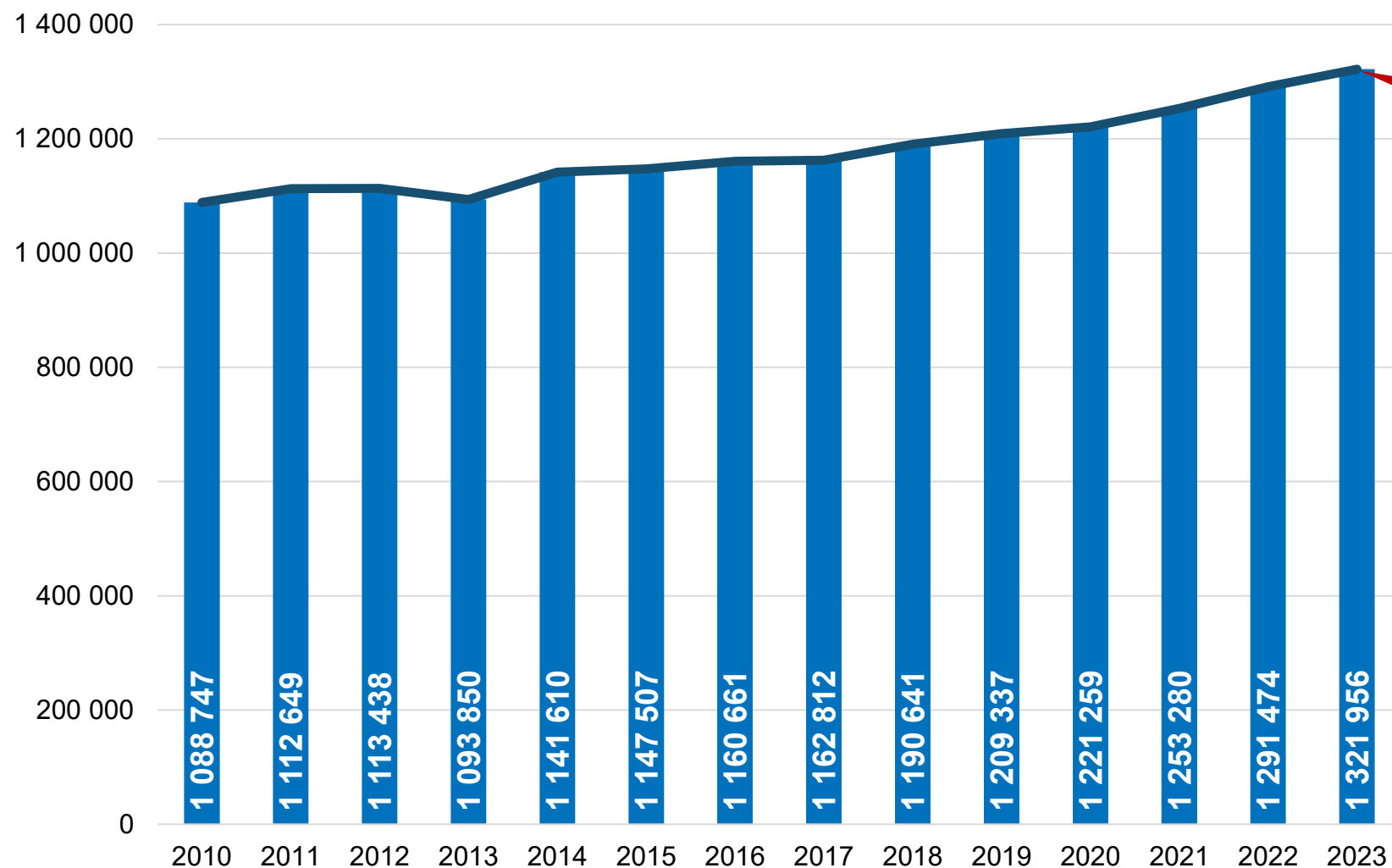
- Zahrnuje pouze tržní činnosti (tj. NACE Rev.2: B-N kromě K642, P-S)

Dostupnost dat

- Doba přípravy: vzniky T+18, zániky až T+36 měsíců aktuální data za rok 2023

Vývoj počtu aktivních podniků (2010–2023)

Stabilní růst aktivních podniků

2010–2023
kontinuální
růst
21,5 %

Počet zaměstnaných osob (2023)

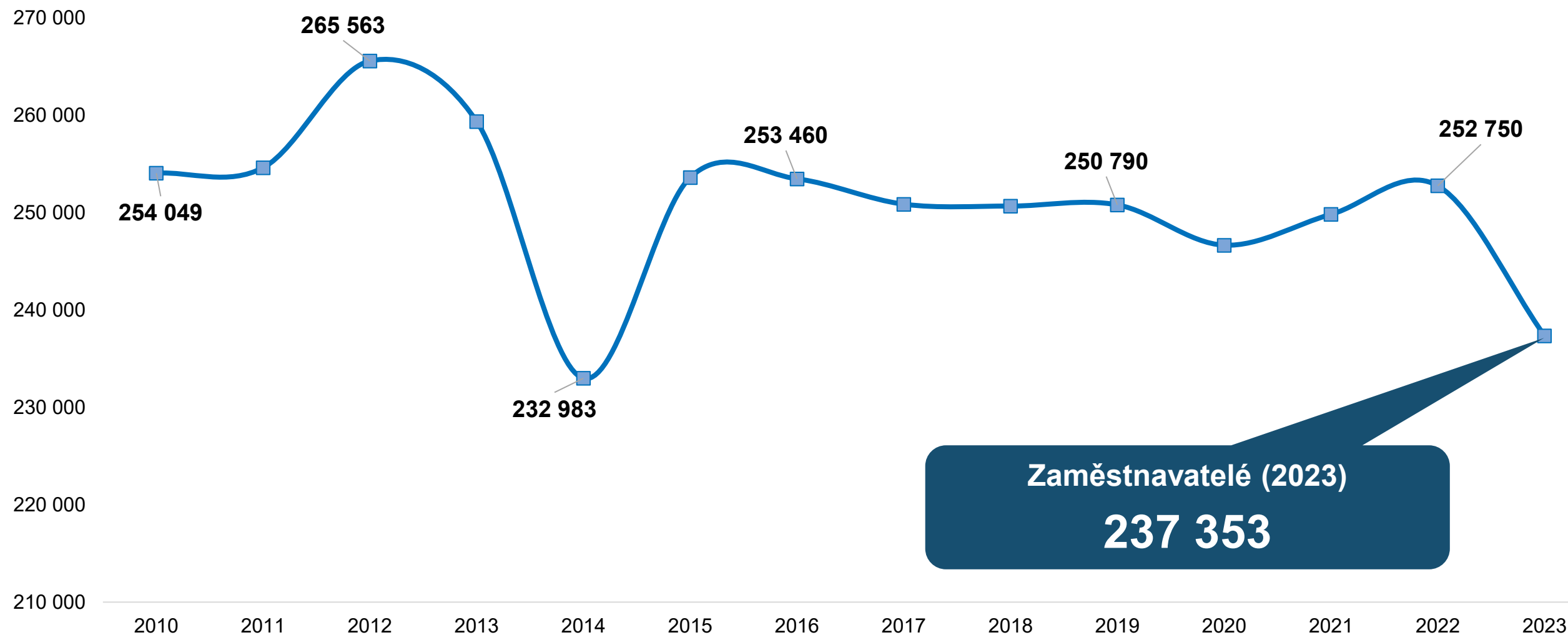
4 262 808

Přírůstky/úbytky aktivních podniků podle odvětví 2010/2023

Činnost	Aktivní podniky (2023)	Index (baz. r. 2010)		
B. Těžba a dobývání	504	1,39	B.	142
C. Zpracovatelský průmysl	189 479	1,22	C.	34 249
D. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a vzduchu	12 727	4,23	D.	9 719
E. Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	7 079	1,09	E.	601
F. Stavebnictví	201 528	1,24	F.	38 927
G. Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba mot. vozidel	223 509	0,90	G.	-25 322
H. Doprava a skladování	50 005	1,19	H.	8 000
I. Ubytování, stravování a pohostinství	61 072	0,98	I.	-1 286
J. Informační a komunikační činnosti	65 591	1,95	J.	31 937
K. Peněžnictví a pojišťovnictví	30 682	1,63	K.	11 832
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	69 623	1,64	L.	27 284
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	213 823	1,24	M.	40 749
N. Administrativní a podpůrné činnosti	43 493	2,07	N.	22 482
P. Vzdělávání	25 130	1,54	P.	8 822
Q. Zdravotní a sociální péče	27 224	1,06	Q.	1 477
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	30 153	1,69	R.	12 356
S. Ostatní činnosti	70 334	1,19	S.	11 240

Vývoj počtu podniků – zaměstnavatelů (2010–2023)

Nejméně zaměstnavatelů od roku 2014

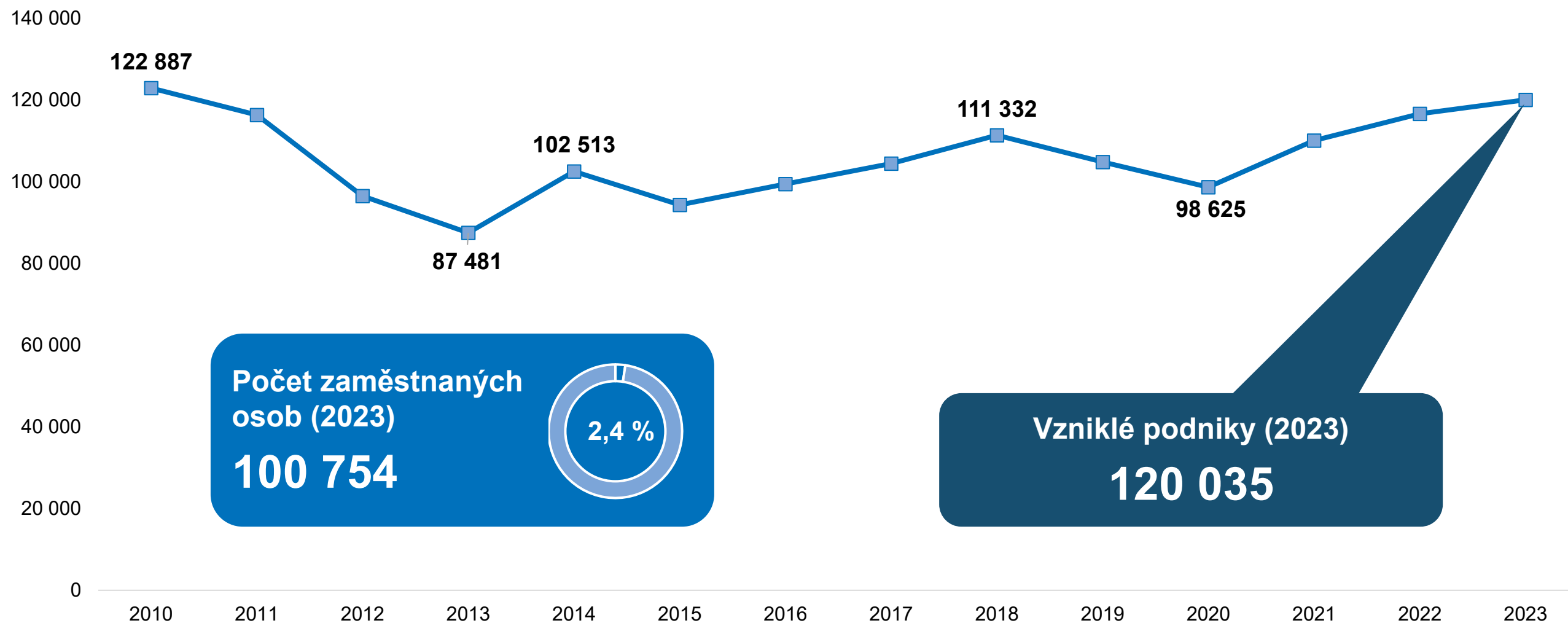
Přírůstky/úbytky zaměstnavatelů 2010/2023

Ubývá zaměstnavatelů v oblasti nemovitostí

Činnost	Zaměstnavatelé (2023)	Index (baz. r. 2010)
B. Těžba a dobývání	220	0,90
C. Zpracovatelský průmysl	35 277	0,97
D. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a vzduchu	1 220	1,54
E. Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	2 337	1,30
F. Stavebnictví	29 495	1,12
G. Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba mot. vozidel	52 683	0,78
H. Doprava a skladování	12 778	0,97
I. Ubytování, stravování a pohostinství	18 270	0,76
J. Informační a komunikační činnosti	8 252	1,31
K. Peněžnictví a pojišťovnictví	2 172	1,12
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	11 230	0,83
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	27 907	0,98
N. Administrativní a podpůrné činnosti	9 002	1,47
P. Vzdělávání	2 392	1,10
Q. Zdravotní a sociální péče	18 166	0,99
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2 075	0,84
S. Ostatní činnosti	3 877	0,90

Vývoj počtu vzniklých podniků (2010–2023)

Nejvyšší počet vzniků podniků od roku 2010

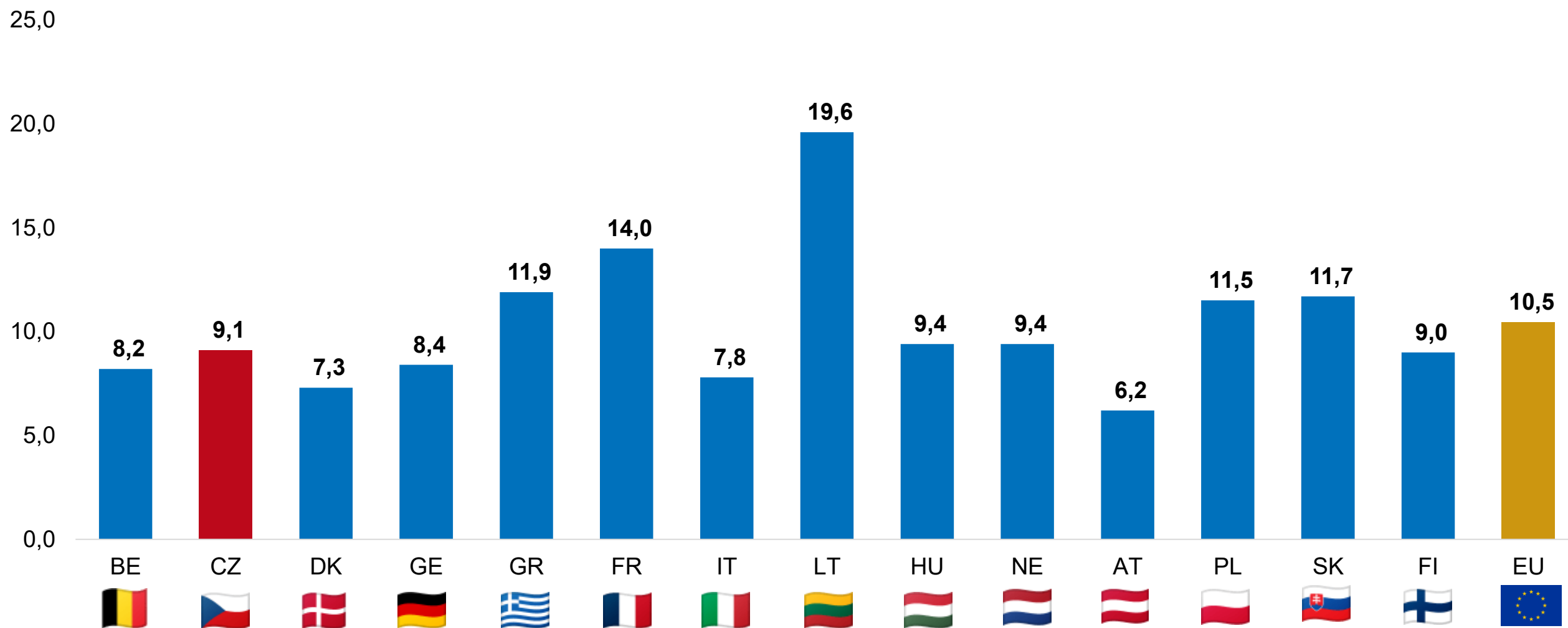
Míra vzniku podniků (2023)

Nejvyšší míra vzniků je v dopravě a skladování

Činnost	Vzniklé podniky (2023)	Míra vzniku dle činností
B. Těžba a dobývání	37	7,34%
C. Zpracovatelský průmysl	18 432	9,73%
D. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a vzduchu	271	2,13%
E. Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	511	7,22%
F. Stavebnictví	18 452	9,16%
G. Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba mot. vozidel	19 011	8,51%
H. Doprava a skladování	7 188	14,37%
I. Ubytování, stravování a pohostinství	5 565	9,11%
J. Informační a komunikační činnosti	6 452	9,84%
K. Peněžnictví a pojišťovnictví	3 162	10,31%
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	5 504	7,91%
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	16 732	7,83%
N. Administrativní a podpůrné činnosti	5 333	12,26%
P. Vzdělávání	2 693	10,72%
Q. Zdravotní a sociální péče	1 271	4,67%
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	3 081	10,22%
S. Ostatní činnosti	6 340	9,01%

Míra vzniku podniků ve vybraných zemích EU (2023, %)

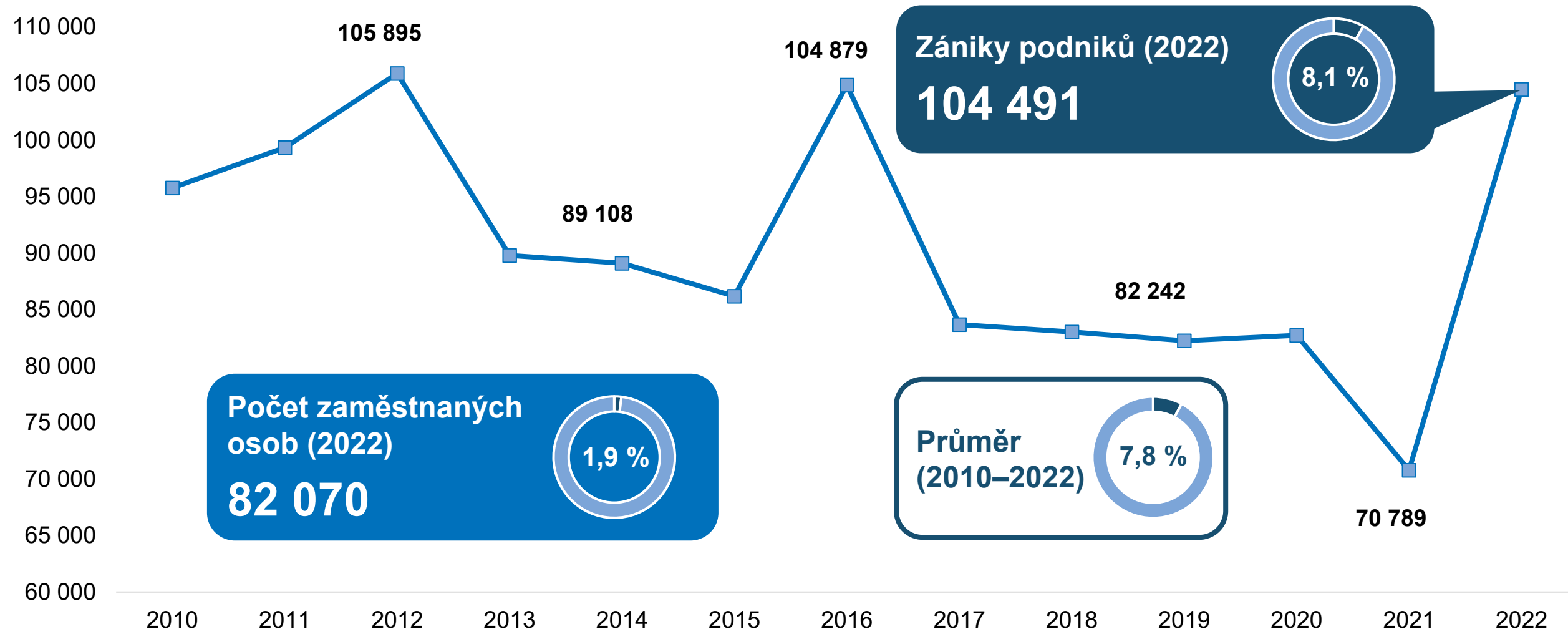
Lehce zaostáváme za průměrem EU

Zdroj: Eurostat

Vývoj počtu zaniklých podniků (2010–2022*)

Nejvyšší počet zániků podniků od roku 2015

*) předběžné údaje

Míra zániků podniků (2022*)

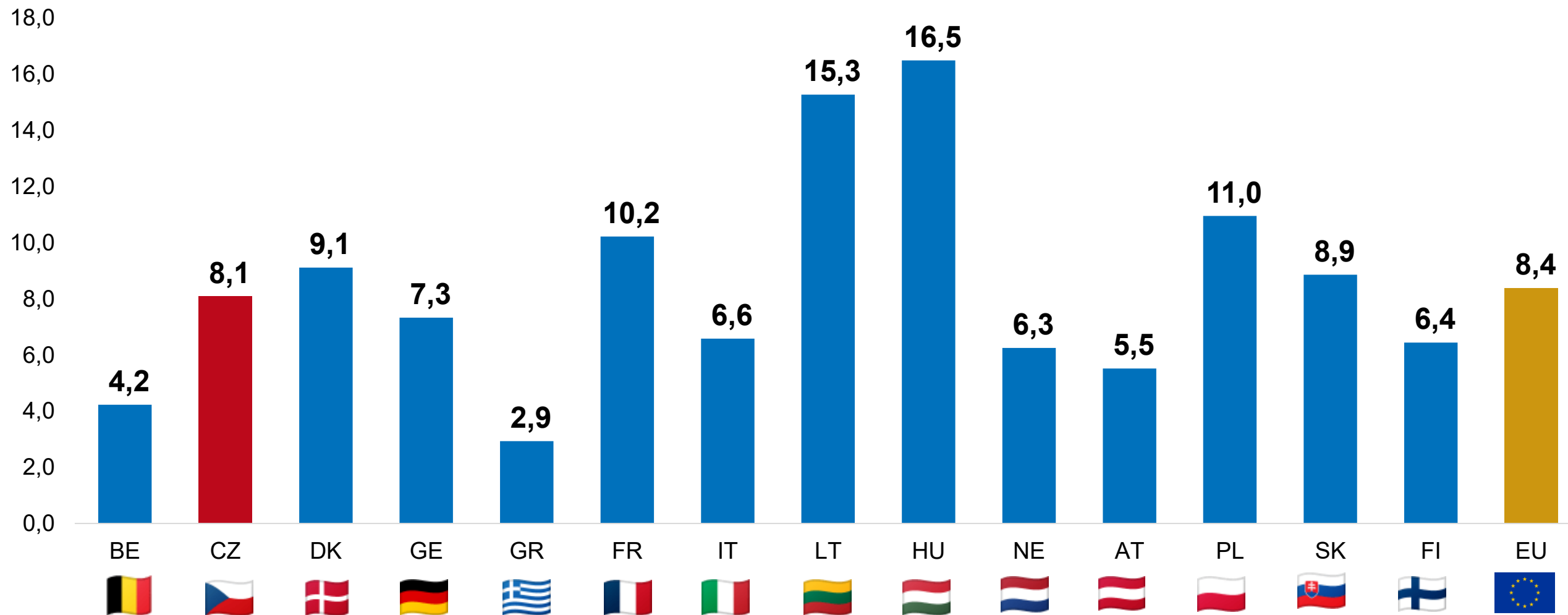
Nejmenší míra zániků je ve zdravotní a sociální péči

Činnost	Zaniklé podniky (2022*)	Míra zániků dle činností
B. Těžba a dobývání	24	5,01%
C. Zpracovatelský průmysl	14 844	8,04%
D. Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a vzduchu	665	5,22%
E. Zásobování vodou; činnosti související s odpady a sanacemi	556	7,81%
F. Stavebnictví	16 107	8,23%
G. Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba mot. vozidel	18 777	8,34%
H. Doprava a skladování	4 795	10,25%
I. Ubytování, stravování a pohostinství	5 479	9,14%
J. Informační a komunikační činnosti	4 698	7,48%
K. Peněžnictví a pojišťovnictví	2 457	8,58%
L. Činnosti v oblasti nemovitostí	5 262	7,61%
M. Profesní, vědecké a technické činnosti	16 324	7,76%
N. Administrativní a podpůrné činnosti	3 856	9,37%
P. Vzdělávání	2 209	9,16%
Q. Zdravotní a sociální péče	1 025	3,84%
R. Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	2 139	7,53%
S. Ostatní činnosti	5 274	7,79%

*) předběžné údaje

Míra zániku podniků ve vybraných zemích EU (2022*, %)

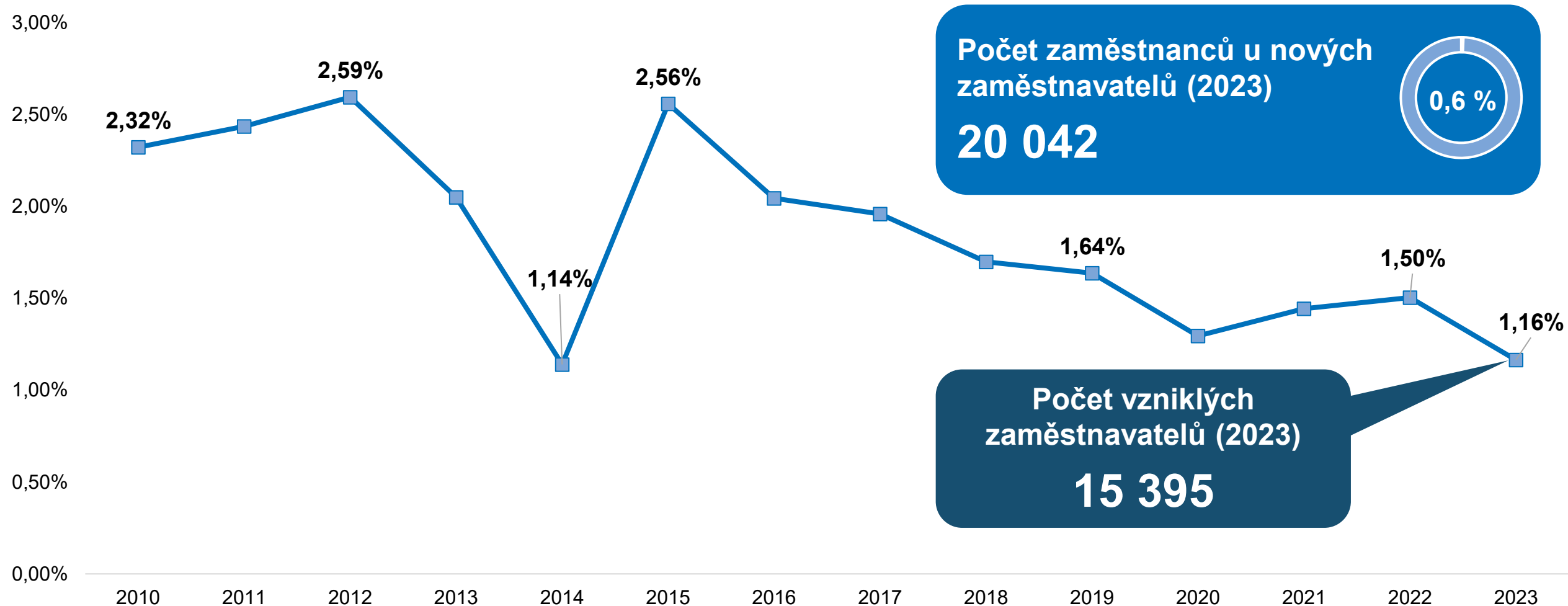
Nejnižší míru zániků v EU mělo Řecko

Zdroj: Eurostat, *) předběžné údaje

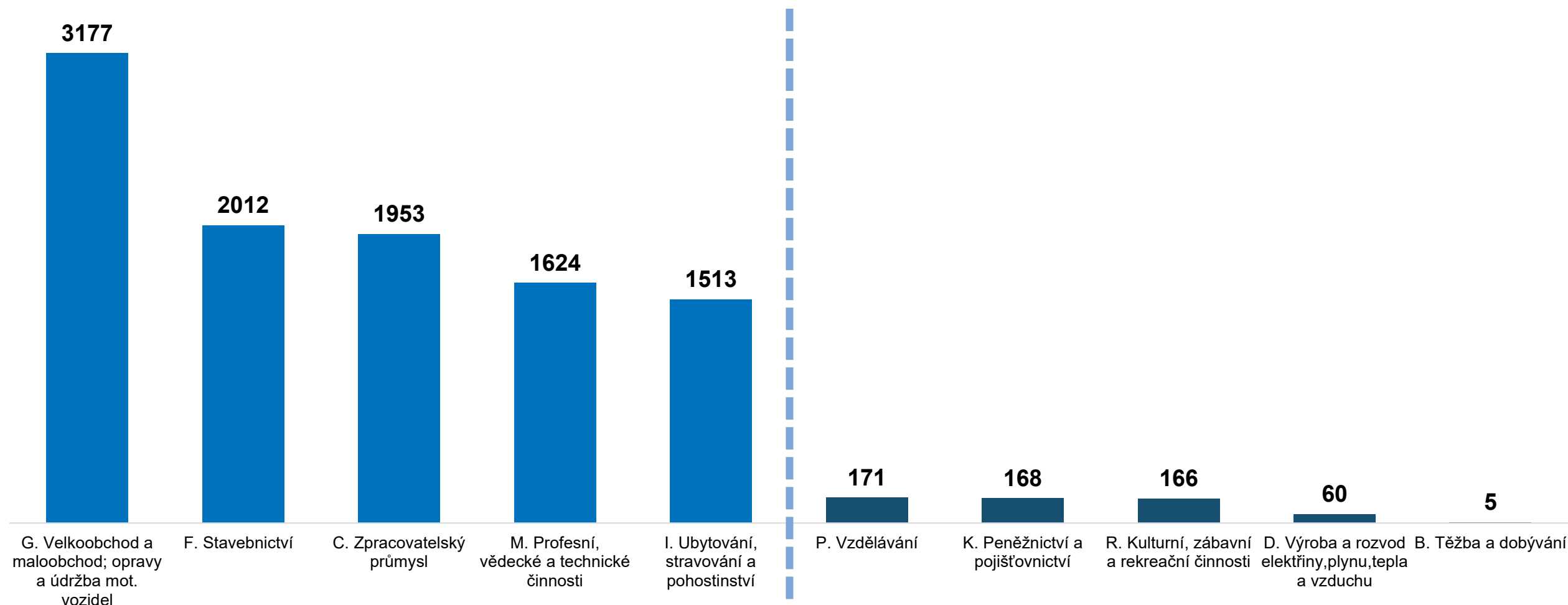
Vývoj podílu vzniklých zaměstnavatelů na aktivních podnicích (2010–2023)

Od roku 2015 podíl zaměstnavatelů klesá

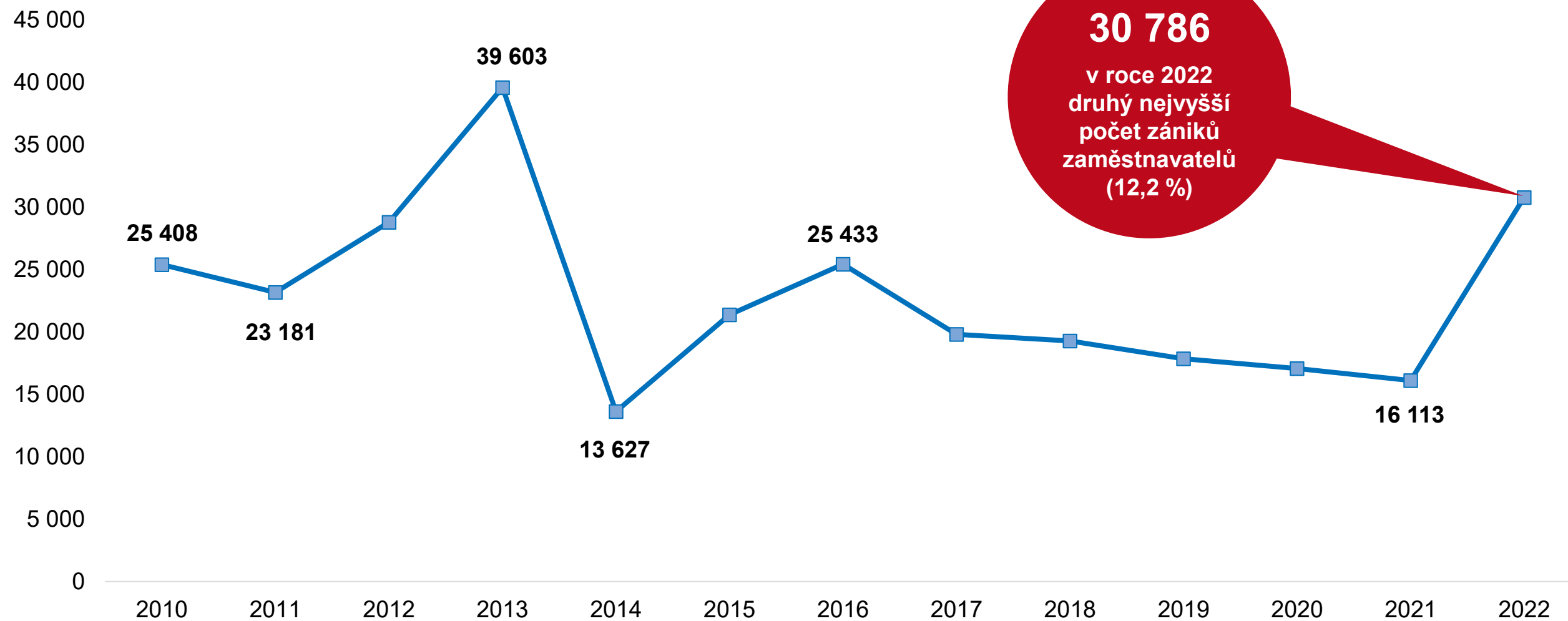

TOP 5 činností s nejvyšším a nejnižším počtem vzniklých zaměstnavatelů (2023)

Nejvíce nových zaměstnavatelů vzniklo v obchodě

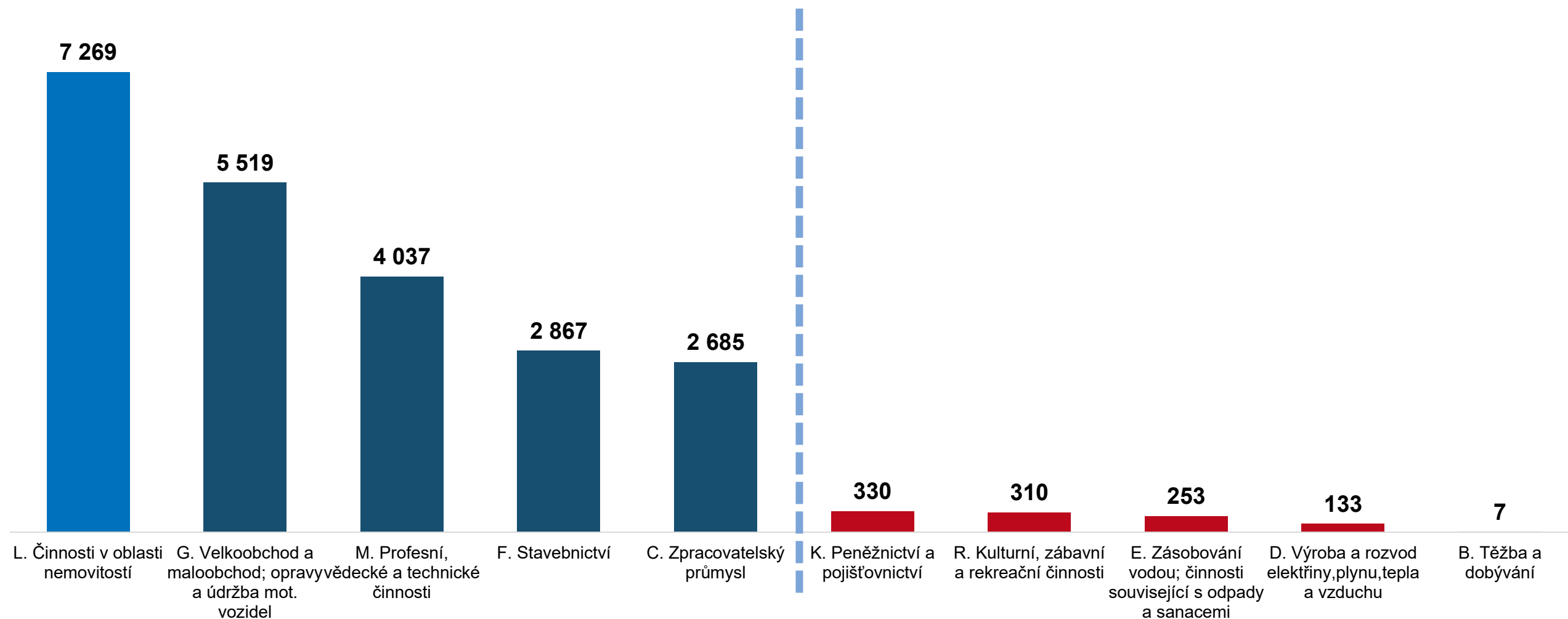
Vývoj počtu zaniklých zaměstnavatelů (2010–2022*)

*) předběžné údaje

TOP 5 činností s nejvyšším a nejnižším počtem zaniklých zaměstnavatelů (2022*)

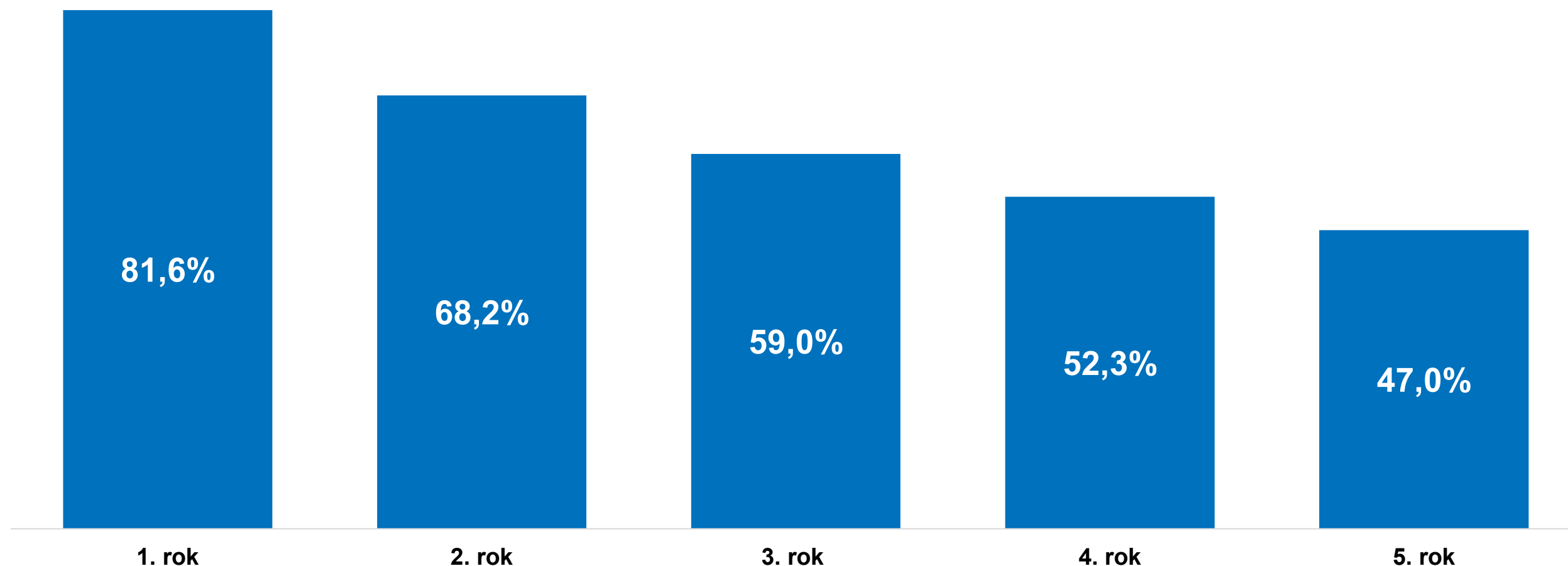
Nejvíce zaniklých zaměstnavatelů je v oblasti nemovitostí

*) předběžné údaje

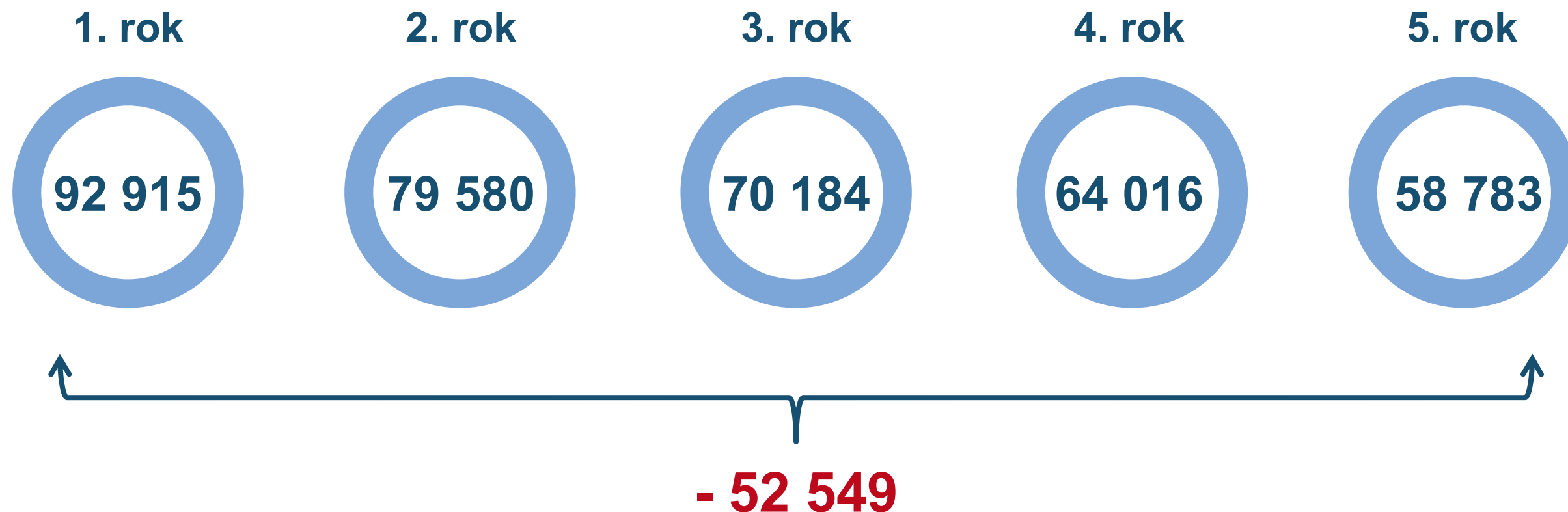
Průměrná míra přežívání vzniklých podniků (2010–2022)

Více než polovina podniků do 5 let zanikne

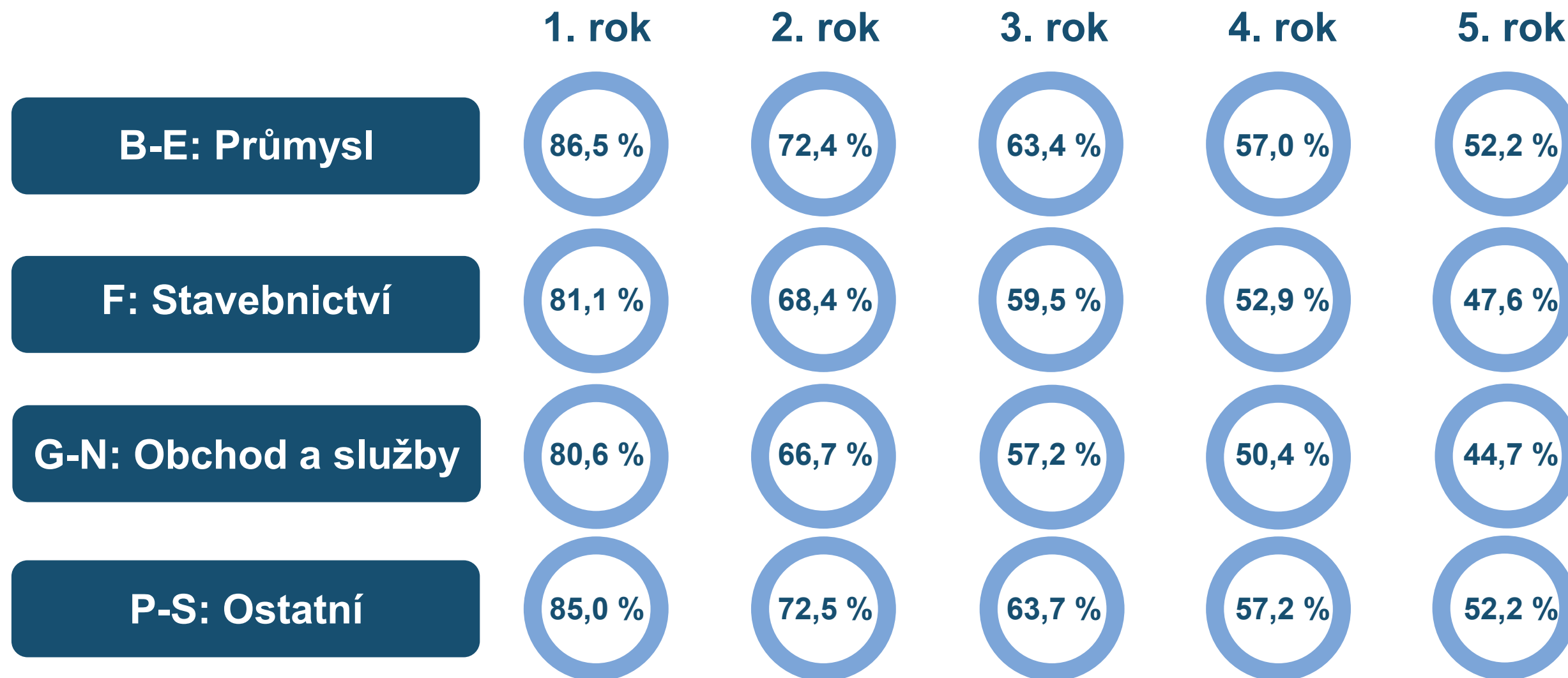
Přežití podniků vzniklých v roce 2018

V roce 2018 vzniklo
111 332 podniků

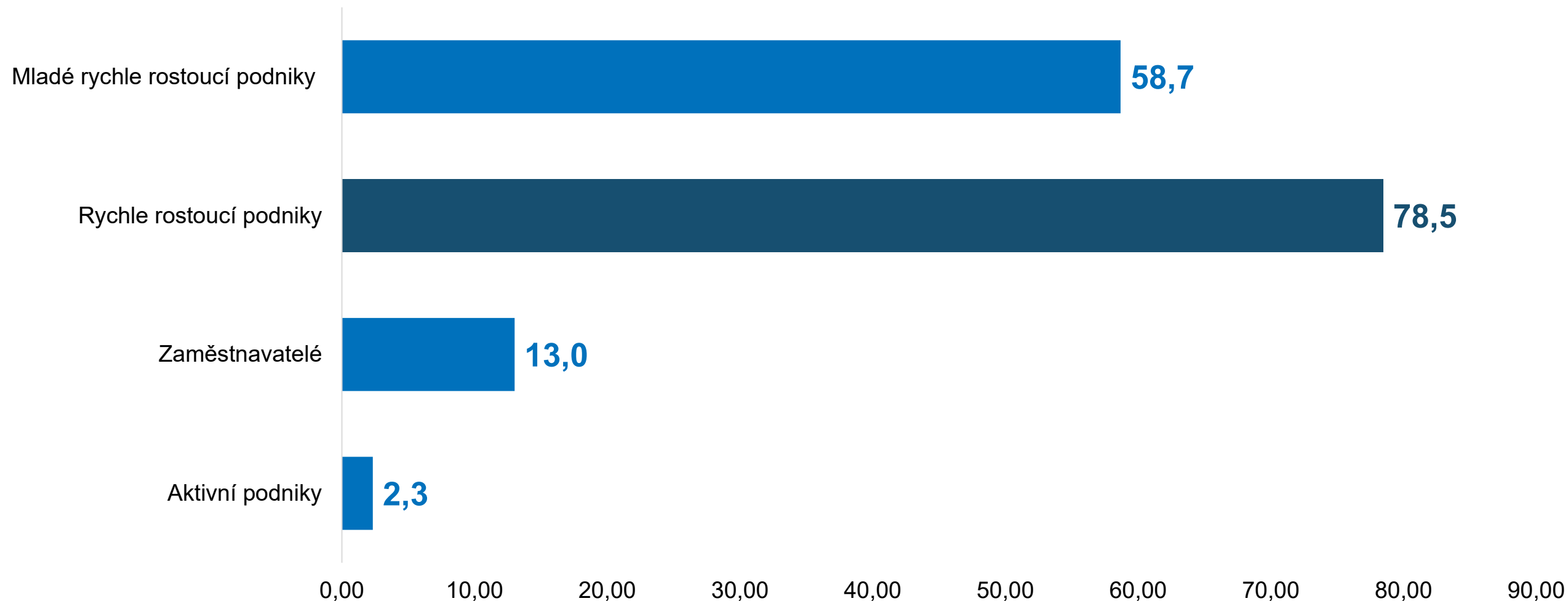
Míra přežití podniků vzniklých v roce 2018 dle činnosti

Nejnižší je v obchodě a službách

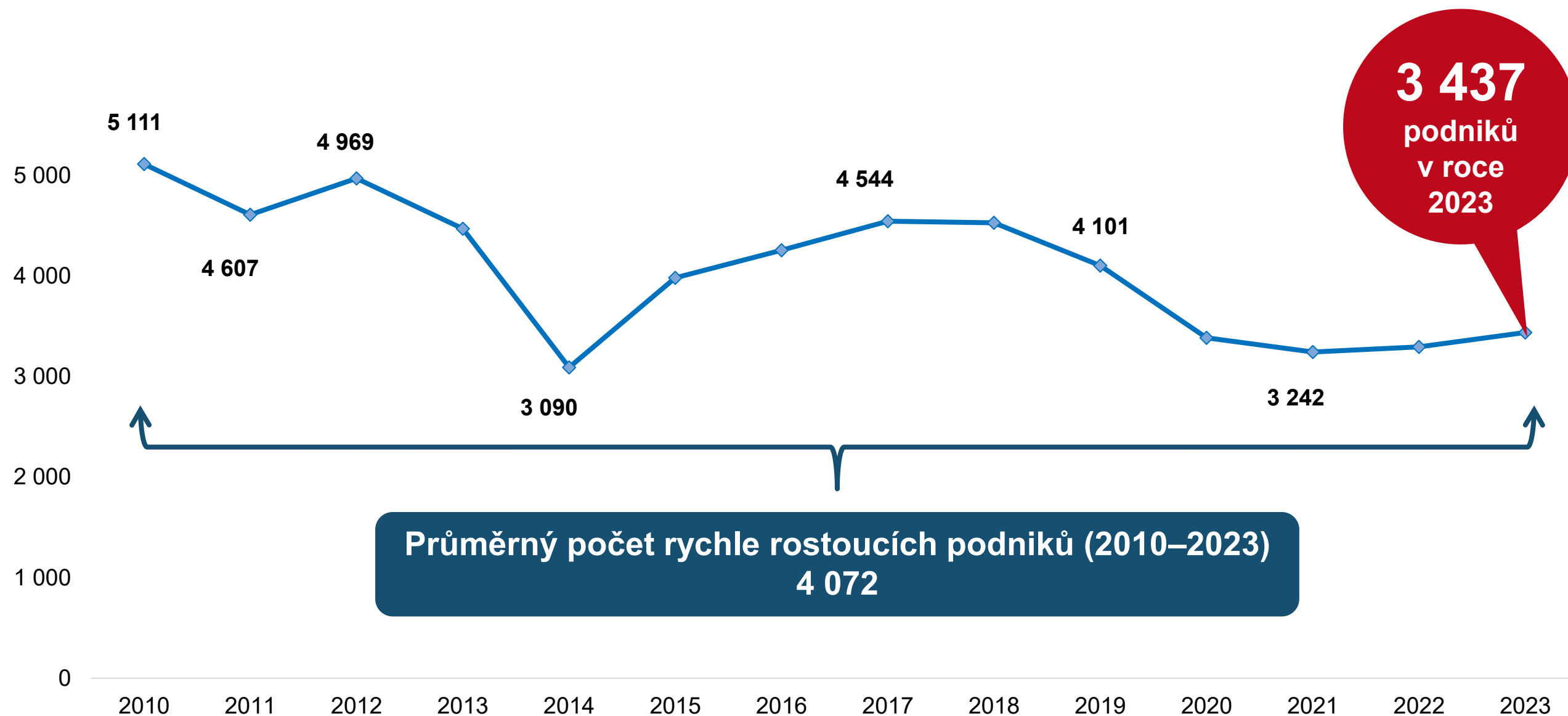

Průměrná velikost podniků dle počtu zaměstnanců (2010–2023)

Rychle rostoucí podniky mají vyšší počet zaměstnanců

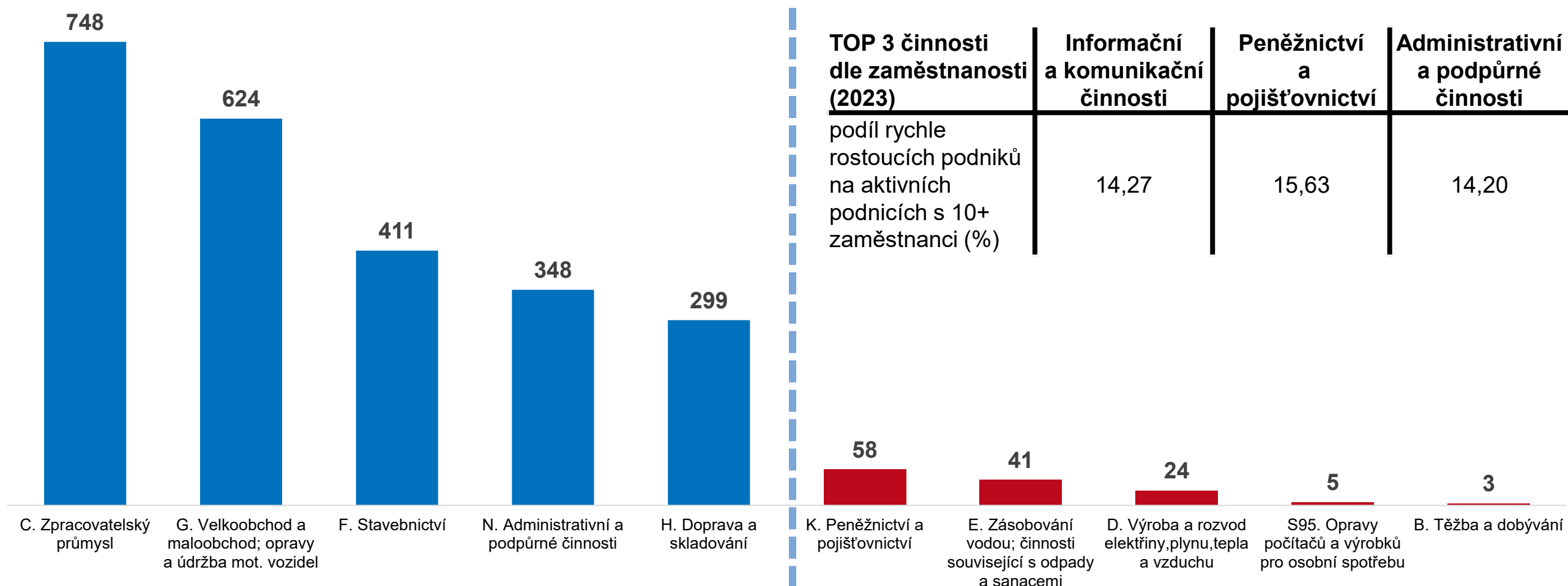

Vývoj počtu rychle rostoucích podniků (2010–2023)

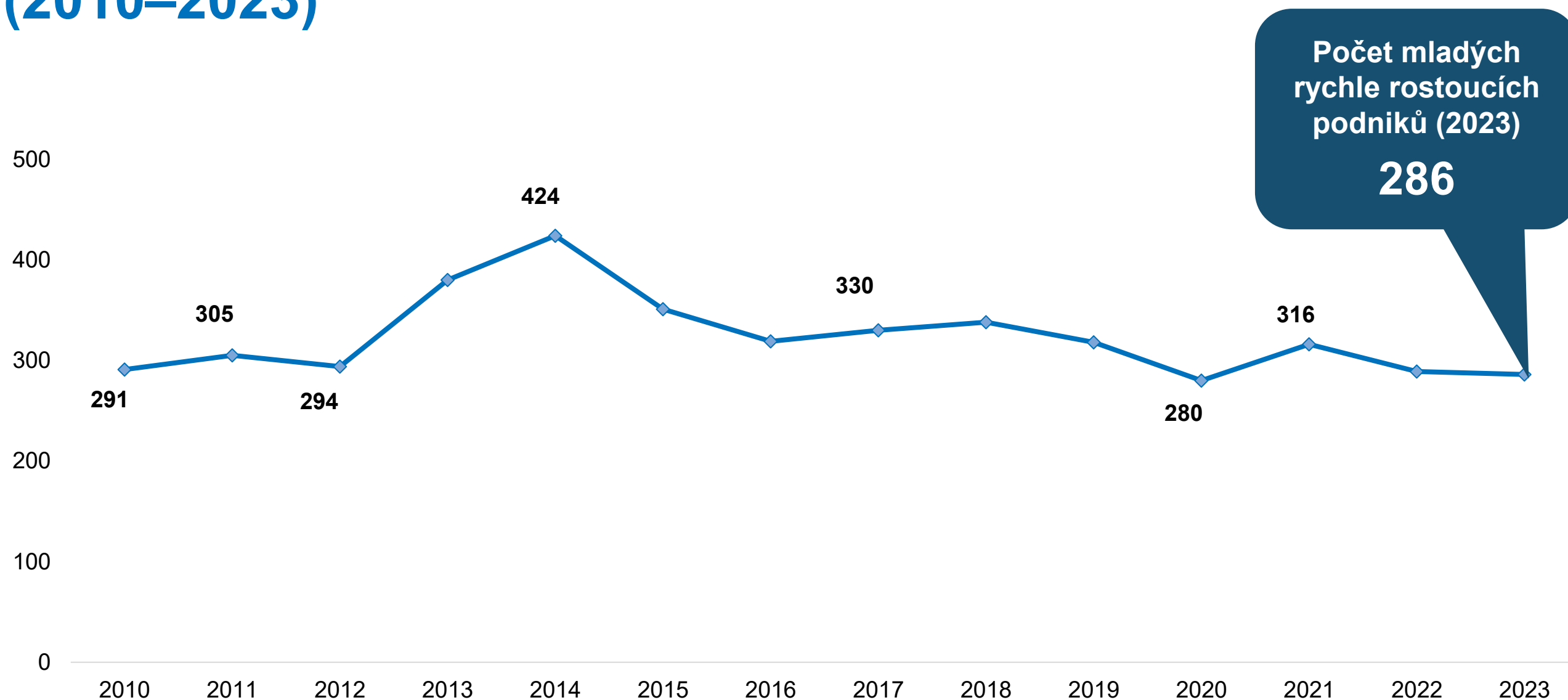

TOP 5 činností s nejvyšším a nejnižším počtem rychle rostoucích podniků (2023)

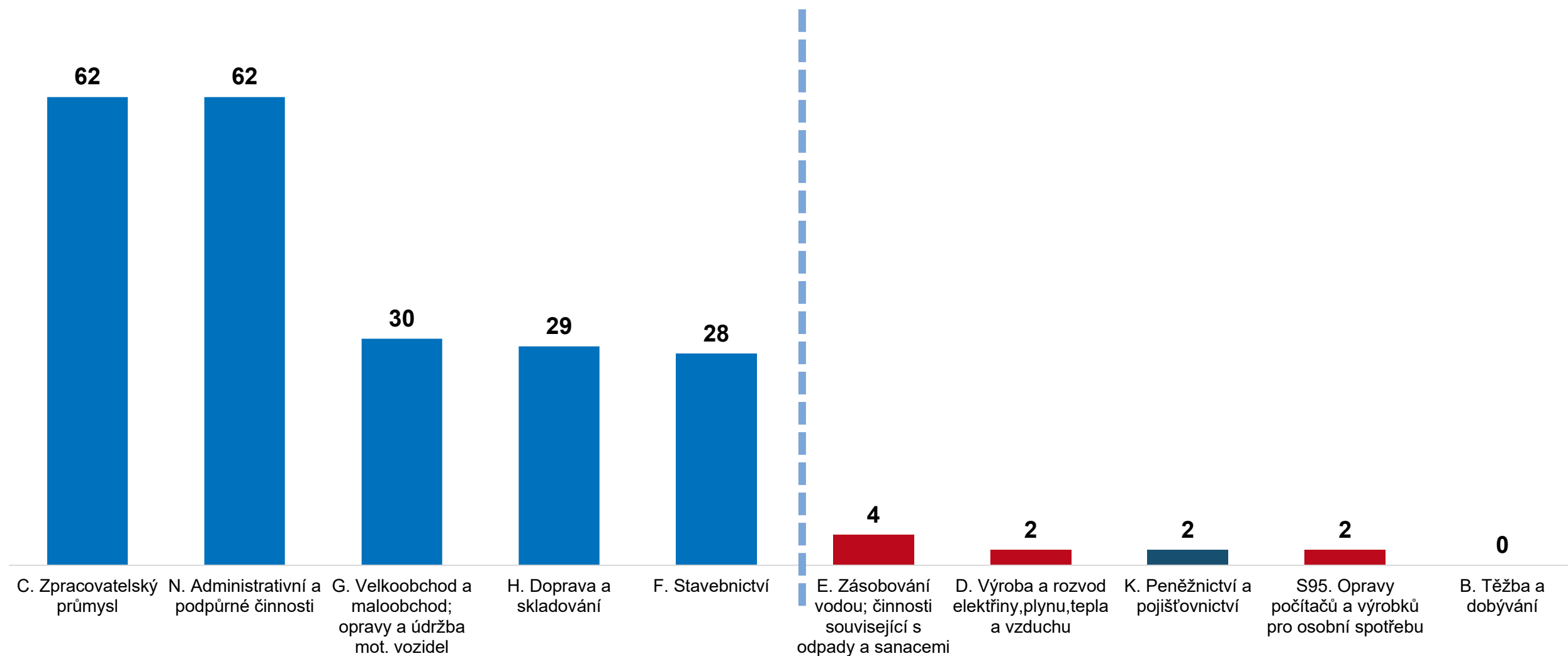
Nejvíce rychle rostoucích podniků je ve zpracovatelském průmyslu

Vývoj počtu mladých rychle rostoucích podniků (2010–2023)

TOP 5 činností s nejvyšším a nejnižším počtem mladých rychle rostoucích podniků (2023)

- V Česku v roce 2023 působilo **1,3 mil. aktivních podniků** a jejich počet od roku 2010 kontinuálně rostl.
- V roce 2023 mělo **nejvíce aktivních podniků** (223 tis.) hlavní činnost v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, opravy a údržby motorových vozidel.
- **Počet podniků-zaměstnavatelů** byl v roce 2023 **237,3 tis.** – nejnižší od roku 2015.
- V roce 2023 **vzniklo 120 tis. podniků** – nejvíce od roku 2010.
- V roce 2022 **zaniklo 104 tis. podniků** – nejvíce od roku 2015.
- Míry vzniků a zániků podniků byly v roce 2023 přibližně stejné jako průměr EU.
- Více než polovina podniků (53 %) vzniklých v letech 2010–2018 do 5 let zanikla.
- V roce 2023 bylo zjištěno více než **3,4 tis. rychle rostoucích podniků**, jejichž průměrná velikost činila 78,5 zaměstnance.
- V roce 2023 **vzniklo 286 mladých rychle rostoucích podniků**.